

Model długookresowy z dwoma kapitałami

$$Y(t) = K(t)^\alpha H(t)^\beta E(t)^{1-\alpha-\beta}$$

Produkcja zależy od kapitału rzeczowego K , kapitału ludzkiego H oraz efektywnej pracy E .

$E = AL$ - efektywna praca rozkłada się na postęp naukowo-tech. A oraz liczbę pracujących L

$$A(t) = A_0 e^{gt} \quad \text{- stopa wzrostu } A \text{ to } g$$

$$L(t) = L_0 e^{nt} \quad \text{- stopa wzrostu } L \text{ to } n$$

$$\dot{K}(t) = s_K Y(t) - \delta_K K(t)$$

Ryzyk kapitału rzeczowego to inwestycje w ten kapitał - deprecjacja

$$\dot{H}(t) = s_H Y(t) - \delta_H H(t)$$

$$y(t) = \frac{Y(t)}{L(t)} \quad \text{- wydajność pracy}$$

$$k(t) = \frac{K(t)}{L(t)} \quad \text{- techniczne uzbrojenie pracy}$$

$$h(t) = \frac{H(t)}{L(t)} \quad \text{- kapitał ludzki na pracującego}$$

Również w wersji „efektywnej”

$$y_E(t) = \frac{Y(t)}{E(t)} = \frac{K(t)^\alpha H(t)^\beta E(t)^{1-\alpha-\beta}}{E(t)} = \left(\frac{K(t)}{E(t)} \right)^\alpha \left(\frac{H(t)}{E(t)} \right)^\beta$$

$$y_E(t) = k_E(t)^\alpha \cdot h_E(t)^\beta$$

$$\dot{k}_E = \frac{\dot{K}E - K\dot{E}}{E^2} = \frac{\dot{K}}{E} - k_E(n+g) = \frac{s_K Y - \delta_K K}{E} - k_E(n+g)$$

$$\dot{k}_E = s_K y_E - k_E(\delta_K + n+g)$$

Analogicznie:

$$\dot{h}_E = s_H y_E - h_E(\delta_H + n+g)$$

Zatem aby gospodarka była zrównowazona należy rozwiązać następujący układ równań:

$$\begin{cases} \dot{k}_E(t) = s_K k_E(t)^\alpha h_E(t)^\beta - k_E(t)(\delta_K + n+g) \\ \dot{h}_E(t) = s_H k_E(t)^\alpha h_E(t)^\beta - h_E(t)(\delta_H + n+g) \end{cases}$$

Rozwiązaniem tego układu jest:

$$k_E^* = \left(\frac{s_K}{\delta_K + g + n} \right)^{\frac{1-\beta}{1-\alpha-\beta}} \cdot \left(\frac{s_H}{\delta_H + g + n} \right)^{\frac{\beta}{1-\alpha-\beta}}$$

$$h_E^* = \left(\frac{s_H}{\delta_H + g + n} \right)^{\frac{1-\alpha}{1-\alpha-\beta}} \left(\frac{s_K}{\delta_K + g + n} \right)^{\frac{\alpha}{1-\alpha-\beta}}$$

$$y_E^* = \left(\frac{s_K}{\delta_K + g + n} \right)^{\frac{\alpha}{1-\alpha-\beta}} + \left(\frac{s_H}{\delta_H + g + n} \right)^{\frac{\beta}{1-\alpha-\beta}}$$

Złota reguła akumulacji kapitału

$$C = (1 - s_K - s_H) Y, \text{ zatem}$$

$$C_E^* = (1 - s_K - s_H) \left(\frac{s_K}{\delta_K + g + n} \right)^{\frac{\alpha}{1-\alpha-\beta}} \left(\frac{s_H}{\delta_H + g + n} \right)^{\frac{\beta}{1-\alpha-\beta}}$$

Optymalizując konsumpcję:

$$s_K = \alpha$$

$$s_H = \beta$$